

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Одеський національний медичний університет
Факультет медичний
Кафедра педіатрії

Силабус вибіркової компоненти
«Невідкладні стани в педіатрії та неонатології»

Обсяг:	<i>Загальна кількість годин на компоненту:</i> 120 годин, 4,0 кредити. Семестр III – IV. 2 рік
Дні, час, місце:	За розкладом занять. Кафедра педіатрії. Вул. Віталія Нестеренка 3, Обласна дитяча клінічна лікарня. 9-ти поверховий будинок, 7 поверх.
Викладач (-і):	Доценти: к.мед.н.: Сеньківська Л.І., Капліна Л.Є., Лотиш Н.Г., Федін М.В., доктор філософії Усенко Д.В.
Контактна інформація	Довідки за телефонами: завуч, Сеньківська Людмила Іванівна, 0679590334, Капліна Лариса Євгенівна, 0509707163 відповідальна за організаційно-виховну роботу на кафедрі, або по стаціонарному телефону кафедри 705 53 21 з лаборантом, Ольховська Вероніка Олександрівна. Е-mail: pediatrics50@gmail.com Очні консультації: щодня з 14.00 до 16.00 з викладачем який проводить заняття. Онлайн-консультації: щодня з 14.00 до 16.00. Посилання на онлайн консультацію надається кожному здобувачу під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами звання докторів філософії з педіатрії буде здійснюватися аудиторно.

Під час дистанційного навчання, за виробничою необхідністю, комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, через месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ ВИБІРКОВОЇ КОМПОНЕНТИ

Предмет вивчення вибіркової компоненти – «Невідкладні стани в педіатрії та неонатології»

Пререквізити і постреквізити компоненти (місце дисципліни в освітній програмі):

Пререквізити: українська мова (за професійним спрямуванням), іноземна мова (за професійним спрямуванням), латинська мова та медична термінологія, медична

біологія, медична та біологічна фізики, медична хімія, біологічна та біоорганічна хімія, анатомія людини, гістологія, цитологія та ембріологія, фізіологія, мікробіологія, вірусологія та імунологія, безпека життєдіяльності; основи біоетики та біобезпеки, патоморфологія, патофізіологія, фармакологія, гігієна та екологія, пропедевтика педіатрії, радіологія, медична психологія, педіатрія, хірургія, акушерство і гінекологія, оториноларингологія, офтальмологія, неврологія, психіатрія, наркологія, дерматологія, венерологія, клінічна анатомія і оперативна хірургія, охорона праці в галузі.

Постреквізити: педіатрія, внутрішня медицина, хірургія, акушерство і гінекологія, інфекційні хвороби, епідеміологія та принципи доказової медицини, онкологія та радіаційна медицина, травматологія і ортопедія, фтизіатрія, анестезіологія та інтенсивна терапія, екстрена та невідкладна медична допомога, гігієна та екологія, паліативна та хоспісна медицина, загальна практика (сімейна медицина).

Мета вибіркової компоненти – підготовка фахівців, які здатні компетентно розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницької інноваційної діяльності при плануванні та виконанні власних досліджень та підготовки докторів філософії до якісного виконання функціональних обов'язків, пов'язаних з актуальними проблемами невідкладних станів в педіатрії та неонатології, сучасними підходами до діагностики, диференціальної діагностики та екстреної медичної допомоги при поширених захворюваннях у дітей, набуття відповідних практичних навичок та вмінь.

Завдання:

1. Надання здобувачам ступеня доктора філософії знань щодо етіології, патогенезу, сучасних класифікацій, засобів профілактики анемії, геморагічних захворювань (вазопатії, тромбоцитопенії, тромбоцитопатії, коагулопатії), гемобластозів та лімфом у дітей.
2. Надання здобувачам ступеня доктора філософії знань відносно клінічної картини, особливостей перебігу та можливих ускладнень при анеміях, геморагічних захворюваннях (вазопатії, тромбоцитопенії, тромбоцитопатії, коагулопатії), гемобластозах та лімфомах у дітей, в тому числі особливості перебігу в різних вікових групах.
3. Надання здобувачам ступеня доктора філософії знань щодо сучасних критеріїв діагнозу гематологічних захворювань; методів клінічного та лабораторно-інструментального обстеження хворих з захворюваннями системи крові (включаючи рентгенологічні, ультразвукові, комп'ютерні), розуміти інформативність, чутливість та специфічність цих методів;
4. Надання здобувачам ступеня доктора філософії знань щодо сучасних методів лікування; фармакологічної характеристики основних класів лікарських препаратів та механізми їх дії; принципів раціонального вибору лікарських засобів для лікування гематологічних захворювань, в тому числі, невідкладних станів в дитячій гематології; ускладнень цитостатичної терапії гемобластозів та лімфом (специфічні, неспецифічні) у дітей.

Очікувані результати

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення вибіркової компоненти здобувач звання доктора філософії з педіатрії повинен:

Знати:

- Загальні правила надання екстреної медичної допомоги на догоспітальному етапі.
- Етапи надання реанімаційної допомоги дітям.
- Основні терміни серцево-легеневої реанімації у дітей.
- Показання та техніку проведення дефібриляції у дітей.
- Лікарські засоби, які використовуються при розширеній серцево-легеневій реанімації та для контролю болю у дітей.

Вміти:

- Проводити опитування батьків дитини для диференційної діагностики захворювань, які протікають із судомою у дітей.
- Проводити опитування батьків дитини, обстеження та медичне ведення дітей з порушеннями серцевого ритму: тахікардія, брадикардія, аритмія.
- Проводити опитування батьків дитини, обстеження та медичне ведення дітей з синкопальними станами.
- Проводити опитування батьків дитини для диференційної діагностики при синдромі нудоти та блювоти у дітей.
- Відпрацювати на симуляційному обладнанні: непрямий масаж серця та штучну вентиляцію легень мішком та маскою.
- Забезпечити прохідність дихальних шляхів у дитини з підозрою на аспірацію стороннього тіла на симуляційному обладнанні.
- Проводити розширену серцево-легеневу реанімацію на симуляційному обладнанні.
- Забезпечити судинний доступ (внутрішньовенний, внутрішньокістковий) на симуляційному обладнанні
- Проводити оцінку неврологічного статусу за шкалою AVPU у дітей.
- Проводити оцінку неврологічного статусу за шкалою коми Глазго у дітей.
- Проводити клінічне обстеження дітей різного віку за стандартними методиками.
- Аналізувати результати лабораторних, функціональних та інструментальних досліджень.
- Проводити диференційну діагностику та обґрунтовувати клінічний діагноз.
- Визначати тактику та надавати екстрену медичну допомогу дітям з зупинкою кровообігу та дихання, аспірацією стороннього тіла, судомою.
- Визначати тактику та надавати екстрену медичну допомогу дітям з порушеннями серцевого ритму: тахікардія, брадикардія, аритмія.
- Визначати тактику та надавати екстрену медичну допомогу дітям з синкопальними станами, шоком.
- Визначати тактику та надавати екстрену медичну допомогу дітям з синдромом нудоти та блювоти.

- Визначати характер та принципи лікування хворих дітей на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- Проводити первинну реанімаційну допомогу дітям, народженим в асфіксії.
- Застосовувати методи респіраторної підтримки у новонароджених дітей.

ОПИС ВИБІРКОВОЇ КОМПОНЕНТИ

«Невідкладні стани в педіатрії та неонатології»

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі практичних занять (50 аудиторних годин); організації самостійної роботи здобувача (70 годин).

Методи навчання: бесіда, вирішення клінічних ситуаційних задач, відпрацювання навичок огляду гематологічного пацієнта, відпрацювання навичок виконання маніпуляцій, рольові ігри, інструктаж та відпрацювання навичок на симуляційних муляжах та гібридному пацієнті, тренувальні вправи з диференціальної діагностики гематологічних захворювань у дітей.

Мова навчання: українська.

Зміст вибіркової компоненти

Тема №1. Екстрена медична допомога, догоспітальний етап, новий клінічний протокол.

Загальні правила надання допомоги. Основні терміни серцево-легеневої реанімації у дітей. Основні показники життєдіяльності в нормі та патології. Зупинка кровообігу та дихання, основні причини, патогенез, клінічні прояви.

Тема №2. Екстрена медична допомога, догоспітальний етап, новий клінічний протокол.

Етапи надання реанімаційної допомоги дітям. Відновлення кровообігу – непрямий масаж серця та дихання – штучна вентиляція легень мішком та маскою, відпрацювання на симуляційному обладнанні.

Тема №3. Екстрена медична допомога, догоспітальний етап, аспірація стороннього тіла

Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Невідкладна допомога дитині, з аспірацією стороннього тіла на симуляційному обладнанні. Особливості забезпечення прохідності дихальних шляхів у дитини з підозрою на аспірацію стороннього тіла..

Тема №4. Екстрена медична допомога, догоспітальний етап, новий клінічний протокол.

Розширена серцево-легенева реанімація. Використання повітроводів, ларінгеальних масок, штучної вентиляції легень. Забезпечення судинного доступу (внутрішньовенний, внутрішньокістковий – на симуляційному обладнанні).

Лікарські засоби, які використовуються при розширеній серцево-легеневій реанімації у дітей. Моніторинг ефективності проведеної реанімації у дітей.

Тема №5. Екстрена медична допомога, догоспітальний етап, новий клінічний протокол.

Розширена серцево-легенева реанімація. Використання дефібрилятора. Показання та техніка проведення дефібриляції у дітей. Забезпечення судинного доступу (внутрішньовенний, внутрішньокістковий – на симуляційному обладнанні).

Лікарські засоби, які використовуються при розширеній серцево-легеневій реанімації у дітей. Моніторинг ефективності проведеної реанімації у дітей.

Тема №6. Екстрена медична допомога, догоспітальний етап, новий клінічний протокол.

Невідкладна допомога при порушеннях серцевого ритму: тахікардія, брадикардія, аритмія. Невідкладна допомога при синкопальних станах у дітей.

Судоми у дітей, диференційна діагностика, невідкладна допомога. Шок у дітей – невідкладна допомога. Невідкладна допомога при синдромі нудоти та блювоти у дітей, оральна регідратація.

Тема №7 Екстрена медична допомога, догоспітальний етап, новий клінічний протокол. Біль у дітей. Оцінка неврологічного статусу.

Етіологія, патогенез, клініка, діагностика (шкали оцінки болю у дітей різного віку). Контроль болю, лікарські засоби, які використовуються для контролю болю у дітей. Оцінка неврологічного статусу за шкалою AVPU та шкалою коми Глазго у дітей.

Тема №8. Початкова і реанімаційна допомога новонародженим дітям, народженим в асфіксії.

Первинна реанімація у новонароджених. Надання екстреної медичної допомоги новонародженим дітям, народженим в асфіксії. Етапи проведення первинної реанімації. Алгоритм проведення первинної реанімації новонародженим дітям. Контроль ефективності первинної реанімації новонародженим дітям.

Тема №9. Киснева терапія і методи респіраторної підтримки новонароджених дітей.

Киснева терапія за допомогою канюль, назального або назофарингеального катеторів, кисневої маски, кисневого нмету, СРАР та неінвазивна вентиляція легень, періодична вентиляція під позитивним тиском черезназальний пристрій, штучна вентиляція легень. Показання, методика проведення, засоби контролю, профілактика можливих ускладнень

Перелік рекомендованої літератури

Основна:

1. Педіатрія. Диференційна діагностика. Невідкладні стани. М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О. Зелинський [та інш.]; за редакцією Аряєва М.Л., Котової Н.В. Одеса : ОНМедУ. 2017. 280 с.
2. Nelson textbook of pediatrics, 2 volume set. Edition: 21st, 2019. PDF format. <http://pediacalls.com/e-books/nelson-textbook-of-pediatrics-21st-edition/>.

3. Неонатологія: підручник: у 3 т. / [Т. К. Знаменська, Ю. Г. Антипкін, М. Л. Аряєв та ін.]; за ред. Т. К. Знаменської. – Львів: Видавець Марченко ТВ. 2020, Т1. 407 с; Т2 .455 с.; Т3. 379 с

Додаткова:

Додаткова

1. Наказ МОЗ України від 26.03.2025 № 536 "Про затвердження Уніфікованого клінічного протоколу спеціалізованої медичної допомоги «Початкова, реанімаційна та післяреанімаційна допомога новонародженим»“.
2. Стандарт медичної допомоги серцево-легенева реанімація у дітей (базові та розширені заходи) Наказ Міністерства охорони здоров'я України 18 липня 2024 року № 1259.
3. Наказ МОЗ України від 05.06.2019 р. № 1269 «Екстрена медична допомога: новий клінічний протокол».

ЕЛЕКТРОННІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <https://www.pediatrics.od.ua/>
2. <http://moz.gov.ua> – Ministry of Health of Ukraine
3. www.ama-assn.org - American Medical Association / American Medical Association
4. www.oapn.od.ua - NGO "Odesa Association of Pediatricians and Neonatologists"
5. www.who.int - World Health Organization
6. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - State Expert Center of the Ministry of Health of Ukraine
7. <http://bma.org.uk> - British Medical Association
8. www.gmc-uk.org - General Medical Council (GMC)
9. www.bundesaerztekammer.de – German Medical Association
10. https://www.who.int/workforcealliance/members_partners/member_list/ipa/en/ - International Pediatric Association (IPA)
11. <http://pediacalls.com/e-books/nelson-textbook-of-pediatrics-21st-edition/>

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усний (опитування, участь у рольовій грі), практичний (робота з пацієнтом та його батьками), відпрацювання практичних навичок на симуляційному обладнанні, оцінка комунікативних навичок та активності на занятті.

ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ (РОЗПОДІЛ БАЛІВ)

Структура оцінки поточної навчальної діяльності одного практичного заняття:

Оцінка	Структура
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє теоретичним матеріалом, приймає активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, рольовій грі, впевнено демонструє практичні навички під час огляду дитини та на симуляційному обладнанні, висловлює свою думку з теми

	заняття, демонструє клінічне мислення, надає невідкладну допомогу.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, рольовій грі, демонструє практичні навички під час огляду дитини та на симуляційному обладнанні з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, рольовій грі, демонструє практичні навички під час огляду дитини та на симуляційному обладнанні, надає невідкладну допомогу, з суттєвими помилками.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, рольовій грі, не демонструє практичні навички під час огляду дитини та на симуляційному обладнанні, не надає невідкладну допомогу.

Можливість і умови отримання додаткових (бонусних) балів: не передбачені.

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ – залік, виставляється здобувачу який виконав усі розділи освітньої програми вибіркової компоненти, приймав активну участь у практичних заняттях, має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ.

1. Самостійна робота передбачає лише підготовку до кожного практичного заняття.
2. Самостійне вивчення стандартів надання невідкладної допомоги дітям різного віку.
3. Самостійне вивчення стандартів надання невідкладної допомоги новонародженим дітям.

ПОЛІТИКА ВИБІРКОВОЇ КОМПОНЕНТИ

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
 - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
 - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

1. Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
2. Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу відділу аспірантури.

Політика щодо академічної доброчесності:

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- ♦ самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- ♦ посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- ♦ дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- ♦ надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікронавушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тощо);

Політика щодо відвідування та запізнь:

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка, фонендоскоп, медичні латексні рукавички.

Стан здоров'я: здобувачі, хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Початок занять: 8.30.

Здобувач, який спізнився на заняття може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Мобільні пристрої: можуть бути застосовані з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії: робоча, спокійна.